

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ก.ผง.-XII-1 (3)

การศึกษาขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมในการวัดเมล็ดข้าวชนิดไม่ไวแสง

OPTIMUM SIZE OF SAMPLE FOR SEED CHARACTERISTIC IN NON-SENSITIVE RICE VARIETIES

ลาวัลย์ นิยมวิทย์

สง่า ดวงรัตน์

จันทนา ดำริสถลมารค

วีรศักดิ์ สุรพัฒน์

เจ้าหน้าที่สถิติ

ฝ่ายวิเคราะห์ทางสถิติ

กองแผนงานและวิชาการ

บทคัดย่อ

ในการศึกษาเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ทั้งในด้านลักษณะและคุณภาพของเมล็ด เพื่อใช้ในการคัดเลือกพันธุ์ ปัจจุบันมีพันธุ์ข้าวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้งานด้านนี้ต้องเสียเวลาและแรงงานเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากงบประมาณ เวลา และกำลังคนมีจำกัด และขณะนี้งานทดลองค้นคว้าและวิจัยได้เน้นหนักเกี่ยวกับข้าวไม่ไวแสง จึงได้ศึกษาหาขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมในการวัดเมล็ดข้าวชนิดไม่ไวแสง โดยใช้พันธุ์ข้าว กข 1 กข 2 กข 3 กข 4 กข 5 และพันธุ์ข้าวที่อยู่ในข่ายพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำ (Promisingline) พันธุ์เหล่านี้ได้มาจากสถานีทดลองข้าวต่าง ๆ โดยสุ่มตัวอย่างเมล็ดข้าวมาพันธุ์ละ 100 เมล็ด บันทึกขนาดความยาว กว้าง และความหนาของเมล็ด นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวนของค่าเฉลี่ย (Coefficient of Variation of Mean) $CV(\bar{x})$ ผลการ ทดลองปรากฏว่าในการวัดขนาดเมล็ดข้าวของทุกพันธุ์ให้ค่า $CV(\bar{x})$ ไม่เกิน 2% เมื่อมีขนาดตัวอย่าง 15 เมล็ด ดังนั้น ในการวัดขนาดเมล็ดข้าวชนิดไม่ไวแสงจะใช้ขนาดตัวอย่างเพียง 15 เมล็ด ก็เพียงพอแล้ว